

ВИДИ РЕЧЕНЬ ЗА СТРУКТУРОЮ

ПРОСТЕ

СКЛАДНЕ

Простим
називається речення,
у якому є тільки одна
граматична основа
(підмет і присудок)

Благословенна в болях ран
Степів широчина бездонна.

Складним
називається речення,
у якому
граматичних основ
може бути декілька.

Ще сніг кругом,
ще голі віти в дуба,
і не курличуть в небі журавлі.

ВИДИ РЕЧЕНЬ ЗА МЕТОЮ ВИСЛОВЛЮВАННЯ

РОЗПОВІДНЕ

ПИТАЛЬНЕ

СПОНУКАЛЬНЕ

МІСТЯТЬ
ПОВІДОМЛЕННЯ

МІСТЯТЬ
ЗАПИТАННЯ

МІСТЯТЬ
ЗАКЛИК, НАКАЗ,
ПРОХАННЯ

Коса покоси косить.
Б.Лепкий.

Силу рукам дай!
І.Франко.

Що я можу?
В.Сосюра.

ВИДИ РЕЧЕНЬ ЗА ЕМОЦІЙНИМ ЗАБАРВЛЕННЯМ

ОКЛИЧНЕ

НЕОКЛИЧНЕ

**РОЗПОВІДНІ, ПИТАЛЬНІ,
СПОНУКАЛЬНІ РЕЧЕННЯ,
ЩО ВИРАЖАЮТЬ ЕМОЦІЙНІ
ПЕРЕЖИВАННЯ І
ВИМОВЛЯЮТЬСЯ
З ОКЛИЧНОЮ ІНТОНАЦІЄЮ**

**РОЗПОВІДНІ, ПИТАЛЬНІ,
СПОНУКАЛЬНІ РЕЧЕННЯ,
ЩО НЕ ВРАЖАЮТЬ
ОСОБЛИВИХ
ПЕРЕЖИВАНЬ І
ВИМОВЛЯЮТЬСЯ
СПОКІЙНИМ ТОНОМ**

ВИДИ РЕЧЕНЬ ЗА СПОСОБОМ ВИРАЖЕННЯ ГРАМАТИЧНОЇ ОСНОВИ

ОДНОСКЛАДНЕ

Односкладним називається речення з одним головним членом.

На сході вже світало

ДВОСКЛАДНЕ

Двоскладним називається речення з підметом і присудком.

Ніч прийшла в місто

ОДНОСКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ

З головним
членом - підметом

З головним членом
- присудком

Літо. Берег. Синє, синє небо.

У кожному будинку світилося.

Як багато хотілося йому сказати!

ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

ПІДМЕТ

ПРИСУДОК

ОЗНАЧЕННЯ

ДОДАТОК

ОБСТАВИНА

Головні члени речення

```
graph TD; A[Головні члени речення] --- B[Підмет]; A --- C[Присудок];
```

Підмет

Присудок

Підмет як головний член речення

- Підмет- головний граматично незалежний член двоскладного речення, що означає предмет (чи особу), про який говориться у реченні, і відповідає на питання хто? що?
- За способом вираження підмети поділяються на прості і складені.

Соловейко заспівав

Його обличчя посмурніло

Присудок як головний член речення

- Присудок- головний член двоскладного речення, який характеризує підмет за дією чи ознакою.

Присудок відповідає на питання що робить (підмет)? що з ним робиться? який він є? що він таке? хто він такий?

- Присудок буває простий і складений.

Ніч закінчилася

Я залишився спокійним

Види речень за наявністю другорядних членів

Поширене

Поширеним називається речення, у якому наявні другорядні члени речення

Він задивився на море.

Непоширене

Непоширеним називається речення, у якому немає другорядних членів речення

Ніч закінчилася.

ДРУГОРЯДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

Додаток -
це другорядний
член речення, що
означає предмет і
відповідає на
питання непрямих
відмінків
(Я збираю гриби).

Означення -
це другорядний
член речення,
який вказує на
різні ознаки
предмета і
відповідає на
питання який?
чий? котрий?
скільких?
скількима? на
скільких?

~~~~~

Обставина -
другорядний
член речення,
який вказує на
місце, час,
мету, спосіб дії,
причину, умову
дії.

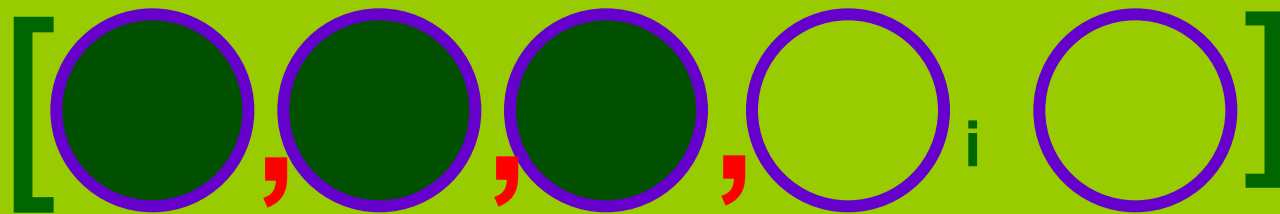
**Знову
серце
оживає
і знову сміється**

**Однорідними
називають члени речення,
які відповідають на одне
і те ж питання
і відносяться до
того самого члена речення.**

***Однорідні
члени речення***

Однорідні члени речення

- 1. Непомітно підкралася зима, відразу ж обрушилася на місто гучними завірюхами, міцними морозами, завалила вулиці і будинки цукровими горбами снігу.

Сполучники, які використовуються для зв'язку однорідних членів речення

- і, та (та = і), або
- [● і ●].
- а , але, та(та = але)
- [●,а ●].

Загальні слова

- При однорідних членах речення можуть бути слова, які є загальними за значенням для однорідних членів, що стоять при них
- Наприклад: Ми збирали в лісі гриби: підсиновики, підберезники і грузді.

[УС : ● , ● і ●].

Схеми речень з узагальнюючими словами

■ 1. [(УС) : ● , ●].

■ 2. [● , ● - (УС)].

Складні речення

Сполучникові

Безсполучникові

Складносурядні

Складнопідрядні

[1], і [2]

[1], [2]

[1], (2 що ...)